

ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ। ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ/ਜਵਾਬ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਮੈਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 12 ਫਰਵਰੀ, 1976 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(4) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੁਆਰਾ 3 ਦਸੰਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, 12 ਫਰਵਰੀ, 1976 ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਵੀ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਜੇ ਐਸ ਟੀ

ਜੀ.ਸੀ ਗਰਗ ਅਤੇ ਐਨ.ਕੇ. ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.ਜੇ

ਬੀਐਮ ਪਰਮਾਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ,

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਆਈਟੀਆਰ ਨੰਬਰ 105 ਅਤੇ 106

27 ਅਕਤੂਬਰ 1998 ਈ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961—ਐਸ.ਐਸ. 16 ਅਤੇ 256—ਪ੍ਰੋਕ ਬੋਨਸ—ਐੱਲ.ਆਈ.ਸੀ. ਦਾ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ—ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ—ਪ੍ਰੋਕ ਬੋਨਸ ਭਾਵੇਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ—ਹੋਲਡ, ਨੰ.

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਟੱਲ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੀ

ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਯਾਤਰਾ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ, LIC ਦਾ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੱਤਿਆਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 51 ਅਤੇ 52)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਲਆਈਸੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ। ਉਹ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ LIC ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ LIC ਤੋਂ ਜੋ ਵੀ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1978 ਵਿੱਚ ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਨੂੰ 'ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 26)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਏ.ਕੇ ਮਿੱਤਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸਨ।
ਆਰਪੀ ਸਾਹਨੀ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਨ.ਕੇ ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.

(1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 256(1) ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬੈਂਚ (ਬੇੜੇ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। :-

“ਕੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਤੋਂ ਆਮਦਨ, ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ 'ਤਨਖਾਹ' ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਟੌਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

(2) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, LIC) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1980-81 ਲਈ ਰੁਪਏ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ। 15,880 ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਨਖਾਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਨਖਾਹ ਰੁਪਏ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਸੀ। 26,729 ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਟੀ 5,007 ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਤੋਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ। 7,517 ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1981-82 ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨੀ ਰੁਪਏ ਹੈ। 29,140 ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। 9,020 ਇੰਸਟਿਟ ਬੋਨਸ ਦੇ 40% 'ਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਰੁਪਏ। ਉਸ ਨੂੰ 22,549 ਰੁਪਏ ਮਿਲੇ ਹਨ।

(3) ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਫਸਰ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕਟੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ

ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ।

(4) ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ LIC ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਈ ਗਈ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਮਦਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਊਟੀ ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਮਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਨਾ। ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚੇ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬੋਨਸ ਐਕਟ, 1965 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੋਨਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਲਾਆਈਸੀ ਦੇ ਦੂਜੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਲਾਆਈਸੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਆਮ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਆਮ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 'ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਆਮਦਨ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

(5) ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰ 'ਤਨਖਾਹ' ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ 'ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ' ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਸਰਾ, ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਰਚਾ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹੈ,

ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤਨਖਾਹ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ 'ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ' ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਪਾਰਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਹੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਸਲ ਆਮਦਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ।

(6) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਹੋਰ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਜੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ LIC ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜ ਗੁਣਾ 6 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਦੇ 6% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ LIC ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਚੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਲਈ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਰਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਨਿੱਜੀ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ, LIC ਲਈ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(7) ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਕੀਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 1978 ਵਿੱਚ ਐਲਾਈਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "ਐਲਾਈਸੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਸਕੀਮ, 1978"। ਮਹਨ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ 'ਸਾਲਾਨਾ ਮਿਹਨਤਾਨੇ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ 'ਸਾਲਾਨਾ ਮਿਹਨਤਾਨੇ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਲਾਨਾ ਮਿਹਨਤਾਨੇ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਮਦਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਸੀ। ਇਹ ਉਤਪਾਦਨ-ਮੁਖੀ ਆਮਦਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉੱਚ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਸਲ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਆਮ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ 1978 ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕਮਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬੀਮਾ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ।

(8) ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਟੈਕਸ ਬੋਰਡ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਲਈ ਛੋਟਾ, 'ਬੋਰਡ'). ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਤੋਂ ਸਮਾਨਤਾ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਲਗਭਗ ਉਹੀ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਬੀਮਾ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਸਿਰਫ ਬੀਮਾ ਏਜੰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵੀ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਸੀ।

(9) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਮਿੱਤਲ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ, ਭਾਵੇਂ 'ਤਨਖਾਹ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (iv) ਅਧੀਨ 'ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਾਭ' ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ)। ਇਹ LIC ਦੁਆਰਾ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਨਾਫੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ। ਇਨਸੈਟਿਵ ਬੋਨਸ ਕਮਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁੱਧ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਸਲ ਆਮਦਨ ਹੋਵੇਗੀ।'

(10) ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਦੁਰਗਾ ਕੁਮਾਰ ਨੰਦਾ, (1) ਵਿੱਚ ਉਤੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ' ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, (2)। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.. ਸਾਥੀ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਫਰਮ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਹੈ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮ ਆਪਣੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਰਟਨਰ ਅਜਿਹੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(11) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ, ਇਸ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(12) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਵੀ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਭਾਵ, (i) ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਐਮ ਸੀ ਸ਼ਾਹ, (3) ਅਤੇ (ii) ਆਮਦਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ -ਟੈਕਸ ਬਨਾਮ ਏ.ਏ. ਬਾਣੀਆਨ (4)। ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 256(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ

(1) (1995) 3111.T.R. 639

(2) (1995) 2161.T.R. 598

ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ 40% ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਜਾਂ LIC ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਆਮਦਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ 'ਤੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਸ ਆਮਦਨ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸੈਟਿਵ ਬੋਨਸ ਦੇ 40% @ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ LIC ਤੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ/ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦਾ 40% ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਵਾਲ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 40% ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਸੰਦਰਭ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਉੱਥੇ, ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਆਮਦਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਖੋਜ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਨੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੇ 40% 'ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ।

(13) ਬਾਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਆਮਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਮਦਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਸੀ।

(3) (1991) 1891.T.R. 180

(4) (1992) 1971.T.R. 717

ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੇ 40% 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ।

(14) ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕਿਰਨਭਾਈ ਐਚ. ਸ਼ੈਲਟ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (5) ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ LIC ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ 'ਤਨਖਾਹ' ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਸੀ, ਪਰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੇ 40% 'ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਯੋਗ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕੇ।

(15) ਸ਼੍ਰੀ ਏ ਕੇ ਮਿੱਤਲ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਕਮਾਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੀਮਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਏ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਕੇਪੀ ਭਾਰਗਵ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂਪੀ, ਲਖਨਊ, (6) ਵਿੱਚ ਅਲਾਬਹਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਾਰੰਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਜੋਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਨਕਦ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਜਾਂ ਕੈਸ਼ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਗਾਰੰਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਜੋ ਪੈਸੇ ਉਧਾਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬੈਂਕ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਲਤਾ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਝੱਲਣੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਗਾਰੰਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੇਵਾ ਸੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਤਨਖਾਹ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਸੀ। •

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੋਹਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ

(5) (1998) 147 CTR 43 (ਗੁਜਰਾਤ)

(6) (1954) 261.ਟੀ.ਆਰ. 489

ਜੇ ਕਿ ਉਸਦਾ ਆਮ ਫਰਜ਼ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਆਮ ਕਰਤੱਵ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਗਏ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਬੀਮਾ ਏਜੰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਐਲਾਆਈਸੀ ਲਈ ਹੋਰ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

^17) ਸ਼੍ਰੀ ਏ ਕੇ ਮਿੱਤਲ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਆਮਦਨ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੁੱਲ ਰਸੀਦਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਪਾਰਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ - *ਬਦਰੀਦਾਸ ਡਾਗਾ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ*, (7) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ, ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਡੀਲਰ ਅਤੇ ਸਰਾਫਾ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਏਜੰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਗਬਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਉਸ ਏਜੰਟ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ। ਏਜੰਟ ਨੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਕਢਵਾ ਲਏ ਅਤੇ ਸਟੋਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਜੋਗ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਕਟੌਤੀਆਂ, ਘਾਟੇ ਸਮੇਤ, ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਇਤਫਾਕਨ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਲ.ਆਈ.ਸੀ. ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(18) ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਪੂਨਾ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬੇ ਸਿਟੀ-1 (8) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਅਸਲ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ, ਭਾਵ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਪਾਰਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਮੁਨਾਫ਼ਾ।" ਸ਼੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਕੁੱਲ ਰਸੀਦਾਂ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਉਹ ਰਸੀਦਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਰਚੇ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ, ਅਜਿਹੇ ਖਰਚੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਆਮਦਨੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੌਰਾਨ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ।

(19) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਪੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ

(7) (1958) 341.T.R. 10 (S.C.)

ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਕਮਾਏ ਗਏ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ। ਉਹ ਸਨ, the1' (ਅਧਿਕ, ਵਾਧੂ ਯਤਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਰਕ ਬੋਨਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਮਾਉਂਦੇ ਜੇ ਉਹ LIC ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਸੀ। ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕਟੌਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(i) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਿਆਰੀ ਕਟੌਤੀ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਐਲਾਈਸੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਈਸੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਸੀਦ 'ਤਨਖਾਹ' ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਅਤੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਆਮਦਨ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭੁਗਤਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। 'ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ'। ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਕੁਝ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਾਧੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵਧੇ ਹੋਏ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਲਾਭ ਹੈ।

(20) ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਏਜੰਟ LIC ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਬੀਮਾ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਦਾਇਤ ਨੰਬਰ 1774 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(21) ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਪੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਸਿਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਕੇਵਲ ਉਸ ਖਾਸ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹੂਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਮੁੱਖ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ 'ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(22) ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਲਾਈ ਪਾਹਵਾ (9) ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਮਿਆਰੀ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 'ਜਾਇਦਾਦ ਆਮਦਨ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਆਮਦਨ ਦੇ ਉਸ ਸਰੋਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਅਸਲ ਆਮਦਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਈ ਹੈ। . ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਹਨੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਿਆਂ ਅਧੀਨ ਆਮਦਨੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(23) ਸੁਲਤਾਨ ਬੁਦਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮ, ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬੇ ਸਿਟੀ-2 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। (10) ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਮਦਨ ਦੇ ਕਈ ਸਿਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਕਲੇ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਸਿਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਖਾਸ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਮਦਨ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਉਹਨਾਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੁੱਖ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(9) (1980) 1231.ਟੀ.ਆਰ. 681

(10) (1964) 511.TR 353 (SC)

(24) ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਪੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਜਿਵੇਂ (i) ਕੇ ਏ ਚੌਧਰੀ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ [(II) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਤੇ (ii) ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਚਿੰਨਈਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (12)। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਐਲਾਈਸੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤਨਖਾਹ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸਯੋਗ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

(25) ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੜੀਸਾ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਦੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਲਾਈਸੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ

ਬੋਨਸ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕਟੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਟੌਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਹਨ: (i) ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਗੋਵਿੰਦ ਚੰਦਰ ਪਾਨੀ (13), (ii) ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਸਿੰਘ (14); (iii) ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵ ਰਾਜ ਭਾਟੀਆ (15), (ਰਾਜਸਥਾਨ); ਅਤੇ (iv) ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਐਮ ਡੀ ਪਾਟਿਲ (16)।

(26) ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਨਫੋਟੀਏ ਬੋਨਸ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਸੀ। “ਇਸ ਤੱਥ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਐਲਆਈਸੀ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ। ਉਹ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ LIC ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੀਮਾ ਏਜੰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਐਲਆਈਸੀ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਖਰੀਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮੁਹਾਰਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਲਆਈਸੀ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਵੀ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

- (11) (1990) 1831.ਟੀ.ਆਰ. 29
- (12) (1995) 2141.ਟੀ.ਆਰ. 368
- (13) (1995) 2131.TR 783 (ਉੜੀਸਾ)
- (14) (1995) 2151. ਟੀ ਆਰ 224 (ਉੜੀਸਾ)
- (15) (1997) 2271.TR 7 (ਰਾਜਸਥਾਨ)
- (16) (1998) 2291. ਟੀ ਆਰ 71 (ਕਾਰ.) (ਐਫਬੀ)

LIC ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1978 ਵਿੱਚ ਐਲਾਈਸੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਨੂੰ 'ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(27) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੈਸਟਨਰ ਡੁਪਲੀਕੇਟਰਜ਼ ਪ੍ਰ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

(17)। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:-

"ਜੇਕਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਆਧਾਰ ਮਾਪ ਹੈ। ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਅਜਿਹਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਐਕਟ ਦੀ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਨਿਯਮ 2(h) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਤਨਖਾਹ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

(28) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਆਮਦਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ:-

- A. - ਤਨਖਾਹਾਂ।
- B. - ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ (1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1989 ਤੋਂ ਵਿੱਤ ਐਕਟ, 1989 ਦੁਆਰਾ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ)
- C. - ਘਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਆਮਦਨ।
- D. - ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ।
- E. - ਪੂੰਜੀ ਲਾਭ।
- F. - ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ।

(29) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਉਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਨਤੀਜੇ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗੀ।

(30) ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ 'ਤਨਖਾਹ' ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤਨਖਾਹ, ਭਾਵੇਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਤਨਖਾਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ। ਕੋਈ ਵੀ ਤਨਖਾਹ, ਬੋਨਸ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤਾਨਾ, ਜਿਸ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ, ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਆਰਾ, ਫਰਮ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਫਰਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨੂੰ "ਤਨਖਾਹ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(31) ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨੀ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1975 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਹੋਏ ਖਰਚਿਆਂ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ 'ਤੇ, ਪੇਸ਼ 'ਤੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ, ਆਦਿ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ 'ਤੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਰ/ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਟੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਾਰਾਵਾਂ (ii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਤੇ (iii) ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦਾ।

(32) "ਤਨਖਾਹ" ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

(17) ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਅਤੇ 16 ਅਤੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ,—

(1) "ਤਨਖਾਹ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, -

- (i) ਤਨਖਾਹ;
- (ii) ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਲਾਨਾ ਜਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨ;
- (iii) ਕੋਈ ਗ੍ਰੈਜੂਟੀ;
- (iv) ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਉਜਰਤਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫੀਸ, ਕਮਿਸ਼ਨ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਾਂ ਲਾਭ;
- (v) ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ਗੀ;
- (va) ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ;
- (vi) ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧਾ ਫੰਡ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ A ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਯੋਗ ਹੈ; ਅਤੇ
- (vii) ਕਿਸੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਚੌਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ A ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਚਾਰਜਯੋਗ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (4) ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ।"

(33) ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (iv) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ

ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਉਜਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮੁਨਾਫੇ ਨੂੰ ਵੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸੈਟਿਵ ਬੋਨਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਨਾਫੇ ਵਜੋਂ।

(34) ਸੈਕਸ਼ਨ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ 'ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਮੁਨਾਫੇ' ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮੁਨਾਫੇ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-

- (i) ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਜਾਂ ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;
- (ii) ਕੋਈ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ (ਧਾਰਾ (10), ਧਾਰਾ (10 ਏ), ਧਾਰਾ (10 ਬੀ), ਧਾਰਾ 11, ਧਾਰਾ 12 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਫੰਡ ਤੋਂ (ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸੁਪਰਐਨੂਏਸ਼ਨ ਫੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ), ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਯੋਗਦਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

(35) ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਧਿਐਨ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਜਾਂ ਸੁਪਰਐਨੂਏਸ਼ਨ ਫੰਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਇਗੀ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਵੀ 'ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮੁਨਾਫੇ' ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(36) ਇੰਸੈਟਿਵ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਐਲਾਆਈਸੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1978 ਵਿੱਚ ਐਲਾਆਈਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਲਾਆਈਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਲਾਭ ਬਿਹਤਰ ਨਤੀਜੇ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਵਜੋਂ ਵੰਡਣ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ LIC ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ "ਵੀਡੀਆ ਮੁਨਾਫਾ" ਸੀ। 'ਮੁਨਾਫਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਮੁਨਾਫੇ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਕੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਨਾਫਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(37) ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ LIC ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਚ ਆਉਟਪੁੱਟ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਰਾਹ ਹੈ।

(38) • 'ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨ', Webster's New International Dictionary ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਦੂਜੇ ਲਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਾਰਕ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਾਂ ਭੱਤਾ' ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ, ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਉਸਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(39) ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iv) ਵਿੱਚ, 'ਤਨਖਾਹ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਫੀਸ, ਕਮਿਸ਼ਨ, ਅਨੁਪਾਤ ਜਾਂ ਲਾਭ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਕਾਸ

B.M. Parmar v. The Commissioner of Income Tax, A3mrirtsar 2871
(N.K. Agrawal, J.)

ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਲ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ LIC ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੇ ਜਾਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਲਈ ਵਾਧੂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ।

(40) ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖਰਚੇ ਕਰਨੇ ਪਏ ਸਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਇੱਕ ਭੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਯੋਗ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(41) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਲਆਈਸੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਘਟਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੀ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਐੱਲ.ਆਈ.ਸੀ., ਜਦਕਿ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਚ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖਰਚੇ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ।

(42) ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(24)(iiia) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਲਾਭ ਆਮਦਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਸੀ ਪਰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10(14) ਅਜਿਹੇ ਭੱਤੇ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੀ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਛੋਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(43) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(24)(iiia) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10(14) ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ:-

2) ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ।

24)) ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:-

xxx xxx xxx

(iiia) ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਲਾਭ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (iii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

10. ਆਮਦਨੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ:

xxx xxx xxx

(14) ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਲਾਭ, ਜੋ ਮਨੋਰੰਜਨ ਭੱਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਅਨੁਸੂਚੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ - ਦੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ

ਲਾਭ ਦੀ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਖਰਚੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।"

(44) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਲਾਭ ਉਸਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤੇ ਜਾਂ ਲਾਭ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਹਨ।

(45) ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। 1978 ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ «ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1978 ਵਿੱਚ ਐਲਾਨੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤੇ ਜਾਂ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(46) ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 10(14) ਵਿੱਚ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1989 ਤੋਂ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤੇ ਜਾਂ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1989 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤਾ ਜਾਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਸਲ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਛੋਟ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(47) ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਵਿੱਚ "ਤਨਖਾਹ" ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਆਮਦਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਟੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੰਜ ਖਾਸ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ, ਅਰਥਾਤ (i) ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਖਰਚ, (ii) ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਖਰਚ, (iii) ਜਜਜਜੇਜੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਵਾਜਾਈ 'ਤੇ ਖਰਚ, (iv) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖਰਚ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ

ਆਪਣੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਕਰੇ, ਅਤੇ (v) ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪੇਸ਼ਿਆਂ, ਵਪਾਰਾਂ, ਕਾਲਿੰਗ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੇਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਖਾਸ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਅਧੀਨ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਤਨਖਾਹਦਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਕਾਫ਼ੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਕਟੌਤੀ i§ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(48) ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਅਤੇ ਲਾਭ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਕੇਵਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(49) 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਸੇਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਰ/ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਦੋ ਹੋਰ ਕਟੌਤੀਆਂ, ਇੱਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਭੱਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਧਾਰਾ 16 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ii) ਅਤੇ (iii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਆਈਟਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੇਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1975-76 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਢੇਆ-ਢੁਆਈ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਟੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੈਕਿੰਡ ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(14) ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(50) ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਤੱਤ ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 1978 ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਸਕੀਮ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਕੁਝ ਖਾਸ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੱਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਜਾਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਲਾਨਾ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ

ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਾਸ ਅਫਸਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਖਰਚੇ ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਇਆ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਉਸ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ LIC ਦੁਆਰਾ, ਇੰਸੈਟਿਵ ਬੋਨਸ ਅਜਿਹੀ ਆਮਦਨ ਦੇ @ 6% ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਦਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1978 ਵਿੱਚ ਐਲਾਈਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਰਚੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(51) ਟੈਕਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਸਤੂ ਲਈ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਕ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਟੱਲ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ/ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਪੰਜਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਅਤੇ (ii) ਪੇਸ਼ੇ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਆਦਿ, ਧਾਰਾਵਾਂ (ii) ਅਤੇ (iii) ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਦੀ ਧਾਰਾ 16. ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਬਚੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਅਰਥਾਤ (i) ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਖਰਚਾ; (ii) ਢੋਆ-ਢੁਆਈ 'ਤੇ ਖਰਚ, ਅਤੇ (iii) ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ, ਹੁਣ ਹੋਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ / ਰਕਮ 'ਤੇ ਮਿਆਰੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦਾ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੀ ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਰਚੇ ਕੀਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

(52) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਯਾਤਰਾ ਭੱਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ, LIC ਦਾ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਆਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(53) ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਬੋਨਸ 'ਤਨਖਾਹ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 'ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਲਾਭ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ।

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16(i) ਅਧੀਨ ਕਟੌਤੀ * ਸਿਰ 'ਤਨਖਾਹ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(54) ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ, ਫੇਸਲਾ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਲਜ਼ੇਬਾ

ਐਸ. ਸੀ. ਕੇ

ਐਨ ਕੇ ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਕੇਥਲ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ
ਬਨਾਮ
ਅੱਛਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ
Crl. ਐਮ. ਨ. 9059 ਐਮ ਆਫ 1991
9 ਅਕਤੂਬਰ, 1998

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1961 - ਐੱਸ. 250, 254, 271, 273, 273-ਏ ਅਤੇ 279—ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜੁਰਮਾਨਾ — ਮੁਲਾਂਕਣ 254 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ—ਸੀ. ਕਿਊ. ਮਿਸ਼ਨਰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ — ਆਮਦਨ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੋਂ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 250 ਤਹਿਤ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਾਰਾ 279 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1 ਏ) ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 273 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਜਾਂ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। .

(ਪੈਰਾ 13)

ਆਰਪੀ ਸਾਹਨੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ।
ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਨਿਮੋ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਐਨ.ਕੇ ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.

(1) ਆਰ ਕੇ ਕੁਛਲ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੁਆਰਾ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੈਰਾਥਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।